

Qorti tal-Appell
(Kompetenza Inferjuri)

Imhallef Anthony Ellul

Appell numru: 226/2012AE

Mario Muscat

Vs

Kummissarju tat-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud

It-Tlieta, 27 ta' Ottubru 2015.

Permezz ta' provvediment moghti fit-8 ta' April 2013, it-Tribunal ta' Revizjoni Amministrativa ordna lill-intimat, illum appellant, sabiex fi zmien hmistax-il gurnata jipprezenta vera kopja tal-file kollu li jirreferi ghall-investigazzjoni li saret fil-konfront tar-rikorrent, illum appellat. Quddiem it-Tribunal ta' Revizjoni Amministrativa qieghed jinstema' appell propost mir-rikorrent dwar stima maghmula mill-intimat dwar Taxxa Fuq il-Valur Mizjud.

Fir-rikors tal-appell, l-appellant isostni li d-dokumenti li t-Tribunal ordna li jigu prezentati kienu dokumenti li ma jistax jintalab il-produzzjoni tagħhom għaladbarba l-Artikolu 637(3)(a) tal-Kap. 12 jipprovdः:-

"Ma tistax tintalab il-produzzjoni ta' xi dokument li hu mizmum minn awtorita' pubblika u:

(a) li hu dokument ezentat taht l-artikoli 29, 30 jew 36(1) jew is-subartikoli (4) jew (5) tal-artikolu 32 tal-Att dwar il-Liberta tal-Informazzjoni".

L-appellant kompla jghid li fil-Kap. 12 m'hemmx provvediment li jagħmel ecccezzjoni ghall-Artikolu 637(3) tal-Kap. 12 u li t-tagħrif li pprezenta d-Dipartiment hi altru milli sufficjenti sabiex l-appellant jiddefendi ruhu u jigi garantit *equality of arms*. Fil-file relativ hemm minuti privilegati li jikkonsistu fehmiet u rakkmandazzjonijiet li nghataw minn ufficjali tad-Dipartiment waqt l-investigazzjoni u li huma rizervati biss ghall-ufficjali tad-Dipartiment.

Konsiderazzjoni jiet.

Il-qorti rat l-atti.

Jirrizulta li ilment bhal dak in ezami diga' gie trattat u deciz f'decizjonijet ta' din il-qorti li nghataw fil-25 ta' Frar 2015 fl-appelli: **Degremont S.p.a vs Kummissarju tat-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud u Edwards Lowell & Co Ltd vs Kummissarju tat-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud**, fejn din il-qorti qalet:-

"Illi dana huwa appell ai termini ta' l-artikolu 229(2)(f) ta' l-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta li jipprevedi li d-dritt ta' appell minn digriet li jordna li jingieb dokument privileggat skont id-dispozizzjonijiet tal-artikolu 637(4) tal-Kap.12 u dana qabel ma tinghata is-sentenza finali. Illi l-artikolu 637(4) jiddisponi illi:

"Meta ssir domanda ghall-produzzjoni fil-qorti ta' dokument mizmum għand awtorità pubblika, u l-awtorità pubblika hija tal-fehma li s-subartikolu (3)(a) jaapplika għal dak id-dokument, l-awtorità pubblika għandha twiegeb għad-domanda bħallikieku dik id-domanda kienet talba ghall-izvelar tad-dokument taht l-Att dwar il-Libertà tal-Informazzjoni; u d-disposizzjonijiet tat-Taqsimiet II u IV u tal-artikoli 39, 40 u 43 tal-Att dwar il-Libertà ta l-Informazzjoni għandhom jaapplikaw skond il-kaz."

Illi mill-atti probatorji jirrizulta illi fis-seduta tat-08 ta' April 2013, is-socjeta rikorrenti ressjet talba quddiem it-Tribunal sabiex il-Kummissarju intimat jigi ornat jezebixxi kopja tal-file tal-kumpanija Edwards, Lowell Company Limited flimkien mal-faxxikli u id-dokumenti kollha li wasslu għal vertenza amministrattiva. Illi l-Kummissarju oggezzjona għal din it-talba billi dehru illi id-dokumenti kollha rilevanti għal kwistjoni rimessa għal gudizzju tat-Tribunal Amministrattiv kienu diga gew sottomessi mid-dipartiment. Dana ifiżzer illi kien id-Dipartiment illi unilateralment iddecieda liema mid-dokumenti li kienu jinsabu fil-file tas-socjeta rikorrenti kienu rilevanti għal vertenza. Illi t-Tribunal madanakollu ghadda sabiex laqa' it-talba magħmulu mir-rirkorrenti u dana abbazi ta' dak ipprovvdut fl-artikolu 3(2)(c) tal-Kapitolu 490 li waqqaf it-Tribunal ta' Revizjoni Amministrattiva. Dana ghaliex ikkonkluda illi bil-fatt illi l-intimat kellu għad-disposizzjoni tieghu il-file kollu tat-taxpayer u seta' allura jagħzel hu liema kien id-dokumenti rilevanti għal dan il-gudizzju, huwa kien qiegħed ipoggi lir-rirkorrenti fi zvantagg tant illi ma kien qed jigi rispettati il-principju bazilari ta' kull procedimenti għad-dokumenti u cioe' dak ta'l-equality of arms.

Aggravat minn din id-deċizjoni u bis-sahha tal-jedd moghti lilu fl-artikolu 229 hawn fuq icċitat, il-Kummissarju intimat appella minn din id-deċizjoni u invoka a favur tieghu dak dispost fl-artikolu 637(3)(a) tal-Kapitolu 12 li jiddisponi:

"Ma tistax tintalab il-produzzjoni ta' xi dokument li hu miżmum minn awtorità pubblika u:-

- (a) li hu dokument eżentat taħt l-artikoli 29, 30 jew 36(1) jew is-subartikoli (4) jew (5) tal-artikolu 32 tal-Att dwar il-Libertà tal-Informazzjoni; jew**
(b) li l-izvelar tieghu hu pprojbit minn xi ligi ohra."

Jikkontendi allura illi id-dokumenti li tagħhom qed tigi ornatna l-ezebizzjoni quddiem it-Tribunal huwa dokument eżentat bl-Att billi l-izvelar tieghu jista' iwassal sabiex "jippreġudika t-tmexxija ta' investigazzjoni ta' ksur, jew il-possibilita ta' ksur tal-ligi jew nuqqas jew possibilita ta' nuqqas ta' konformita ma' ligi li għandha x'taqsam ma tassazzjoni, jew jippreġudika l-infurzar jew amministrazzjoni xierqa tal-ligi fċirkostanza partikolari.¹"

Ukoll l-artikolu 36(1) tal-Kapitolu 496 jipprovd illi:

"..... dokument hu dokument eżentat jekk l-izvelar tiegħi taħt dan l-Att jiżvela materja li għandha n-natura ta', jew li għandha x'taqsam ma', opinjonijiet, pariri jew rakkommandazzjoni jekk miksubin, imħejjin jew registrati, jew ma' konsultazzjoni jew deliberazzjoni li jkunu saru, fil-kors tal-proċessi deliberattivi involuti fil-funzjonijiet tal-Gvern jew awtorità pubblika oħra, jew għall-finijiet ta' dawk il-proċessi."

¹ Artikolu 30(1) tal-Kapitolu 496

Fid-dawl allura ta' dawn id-disposizzjonijiet partikolari tal-ligi, il-Kummissarju jargumenta illi t-Tribunal ta' Revizjoni Amministrattiva bl-applikazzjoni tal-artikolu 3(2)(c) u (d) tal-Kapitolu 490 ma setax jinjora dak stabbilit fl-artikolu 637(3) u (4) tal-Kapitolu 12, billi dana l-artikolu tal-ligi ma jippreklu diex id-dritt ta' smigh xieraq stabbilit fil-ligi. Dan ifisser allura li id-dokumenti fil-file tas-socjeta rikorrenti li fihom hemm minuti privileggiati konsistenti f'fehmiet u rakkomandazzjonijiet mogtija mill-ufficjali tad-dipartiment waqt li tkun qed tinbena l-investigazzjoni u li huma prettamente ghal konsum intern jaqghu taht il-kappa ta' dak dispost fl-artikolu 637 abbinat ma' dak dispost fil-Kapitolu 496 u allura ma għandhomx jigu esebieti fil-qorti.

Premess dan, din il-Qorti tara illi fil-kaz in dizamina, tinsorgi, qabel kull kwistjoni legali, l-obbligu tagħha li tqies jekk l-objezzjoni mressqa 'il quddiem mill-Kummissarju appellanti tistax twassal għal vjolazzjoni attwali jew mhedda tad-drittijiet fondamentali, u cioe' għad-dritt ta' smigh xieraq kif sanciti fil-Kostituzzjoni u l-artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropeja dwar il-Jeddijiet tal-Bniedem. Dan l-obbligu jidher illi hassu anke it-Tribunal meta wasal għad-deċiżjoni tieghu u dana ghaliex kien tal-fehma illi ir-rikorrenti kien jinstab fi zvantagg meta jipprova jiddefendi l-kaz tieghu ghaliex ma għandux fidejha id-dokumenti kollha li setghu wasslu għad-deċiżjoni amministrattiva fil-konfront tieghu u li minnha huwa hassu aggravat. Kien fl-impossibilita allura, li jipprova jiggieled u jeħgleb tali deciżjoni issa quddiem it-Tribunal, li fuq kollo għandha il-gurisdizzjoni tissindka l-operat amministrattiv ta' kull korp governattiv, u dana ghaliex ma kellux access għal inkartament kollu dipartimentali li wassal ghall-azzjoni amministrattiva meħuda fil-konfront tieghu. Illi kif gie stabbilit diversi drabi fil-gurisprudenza:

"Fil-verita` ma hemm xejn x' josta li xi hadd jagixxi kontra min hu minnu meqjus fi htija ghall-vjolazzjoni ta' xi jedd fundamentali tieghu. Kif jinsab osservat, "dan ghaliex għandu jkun pacifiku li kull individwu kien tenut u marbut li josserva d-dettami tal-Kostituzzjoni u tal-Konvenzjoni – din ta' l-ahhar illum parti mill-ordinament guridiku nostran – kif kellu jkun pacifiku li l-Qrati kollha, u mhux biss il-Prim' Awla fil-kompetenza kostituzzjonal tagħha, u din il-Qorti, kellhom jinterpretaw u japplikaw il-ligijiet fid-dawl tad-disposizzjonijiet tal-Kostituzzjoni u tal-Konvenzjoni" - "Constantino Consiglio et -vs- Kavalier Joseph N. Tabone nomine", Qorti Kostituzzjonal, 11 ta' Awwissu 2000." - 3 ta' Ottubru, 2003 Citazzjoni Numru. 1560/1995 Margaret Camilleri, Caroline Ebejer u Monica Gatt vs The Cargo Handling Co Ltd".

Illi dana l-kuncett ta' "equality of arms" għandu iktar jigi enforżat b'sahha meta l-kontendenti f-procediment gudizzjarju ma humiex a pari passu, dana ghaliex wieħed mill-partijiet jinsab f-posizzjoni vantagguza billi għandu warajh istituzzjoni, bhal dik governattiva, li certament għandha iktar saħha mic-cittadin ordinarju li mingħajr dubbju għandu mezzi iktar limitati għad-disposizzjoni tieghu biex ikun jista' jiddefendi lilu innifsu. Huwa b'dan il-hsieb illi il-legislatur taha il-hajja lil-legislazzjoni dwar ir-revizzjoni ta' atti amministrattivi u waqqaf tribunal ad hoc għas-salvagħwardja tad-drittijiet tac-cittadin. Gustament allura t-Tribunal fid-deċiżjoni tieghu għamel referenza għad-dibattiti parlamentari li sawwru il-promulgazzjoni tal-Kapitolu 490 billi hawnhekk jinsab il-hsieb tal-legislatur. Minn qari ta'l-istess jirrizulta indubbjament illi dan il-hsieb kien wieħed u cioe' illi jigi salvagħwardajt il-principju tal-equality of arms u dana billi l-amministrazzjoni pubblika tigi kostretta tizvela kull dokument u informazzjoni li wassal għad-deċiżjoni amministrattiva fil-konfront tac-cittadin li jirrikorri lejn it-Tribunal ta' Revizjoni Amministrattiva.

Illi anke il-Qorti Ewropeja għad-Drittijiet tal-Bniedem fil-kaz **Chambaz vs Switerland** saħqet illi kien hemm vjolazzjoni ta' l-artikolu 6(1) tal-Konvenzjoni fis-cirkostanzi analogi bhal f'dana il-kaz fejn saħqet:

"La Cour rappelle que le droit à un procès pénal équitable implique que la défense puisse avoir accès à l'ensemble des preuves entre les mains de l'accusation, qu'elles soient en défaveur, ou en faveur, de l'accusé (McKeown c. Royaume-Uni,

*no 6684/05, § 43, 11 janvier 2011). Les seules restrictions admissibles au droit d'accès à l'ensemble des preuves disponibles sont celles qui s'avèrent strictement indispensables (Van Mechelen et autres c. Pays-Bas, 23 avril 1997, § 58, Recueil 1997-III), soit la protection d'intérêts nationaux vitaux ou la sauvegarde des droits fondamentaux d'autrui (Dowsett c. Royaume-Uni, précité, § 42)*².

Illi fil-fatt dana il-hsieb espress mill-Qorti Ewropeja jinsab anke sancit fil-Kapitolu 496 iccat mill-Kummissarju appellanti fejn fl-artikolu 35 jigi stabilit it-test li għandu jigi applikat sabiex jigi verifikat jekk dokument għandux jitqies bhala dokument ezentat taht l-artikolu 36 meta jingħad illi:

"Dokument jista' ma jingħatax skont id-disposizzjonijiet ta' din it-Taqsima biss jekk ikun fih materja li fir-rigward tagħha l-interess pubbliku li jinqeda bin-nuqqas ta' żvelar m'għandux piż aktar mill-interess pubbliku li jinqeda jekk id-dokument ikun żvelat."

Dan ifisser illi l-mizien irid necessarjament ixaqqleb favur l-interess pubbliku u nazzjonali iktar milli lejn l-interessi privati tac-cittadin sabiex id-dokument isir wieħed privileggjat.

Premess dan jingħad mingħajr tlaqliq illi ma hemmx l-icken prova fl-atti li jindika dan. U din il-Qorti sahansitra tazzarda tghid illi lanqas jista' ikun hemm, għaliex fuq kollo l-inkartament jew il-file li ic-cittadin ikollu f'kwalunkwe dipartiment jew awtorita' governattiva huwa proprjeta tieghu personali u mhux tad-dipartiment billi fih hemm kontenenti informazzjoni personali tieghu, pariri, rakkmandazzjoni u opinjonijiet li jikkoncernaw lillu u lil hadd izjed. Dina l-informazzjoni hija essenzjali għat-taxpayer sabiex ikun possibbli għalih li jiddetermina dak li wassal lil Kummissarju għad-deċizjoni tieghu jew għal kalkoli/stimi minnu magħmula u allura huwa ikun f'posizzjoni ahjar li jista jiddefendi ruhu. Fuq kollo mill-izvelar tal-process kollu li wassal għal komputazzjoni tat-taxxa it-taxpayer jista' ukoll isib illi ma għandux ragun fil-kontestazzjoni tieghu biex b'hekk jigu evitati proceduri gudizzjarji mingħajr bzonn.

Dan kollu għalhekk iwassal lil din il-Qorti sabiex tikkonkludi illi d-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 637 tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta abbinati mad-disposizzjonijiet tal-Kapitolu 496 għandhom dejjem jinqraw fid-dawl ta' dak stabilit fl-artikoli 3(2)(c) u (d) tal-Kapitolu 490 li hija l-ligi specjali li tirregola l-procedura quddiem it-Tribunal ta' Revizjoni Amministrattiva izda fuq kollo b'rispett u osservanza tad-drittijiet fondamentali tac-cittadin li jingħata il-jedd illi jiddefendi ruhu fuq l-istess binarju biex b'hekk jigi osservat il-principju tal-equality of arms u ma jixu lezi il-principji ta' gustizzja naturali li huma il-qofol ta' kull ordinament guridiku.

Illi magħmula dawn il-konsiderazzjoni jiet il-Qorti għalhekk ma tara xejn x'ticcensura fil-fehma legalment raggunta mit-Tribunal u kwindi tikkonvidi l-istess pjenament.

Għal dawn il-motivi l-appell qed jigi michud u id-digriet tas-16 ta' April 2013 mogħti mit-Tribunal ta' Revizjoni Amministrattiva qed jigi ikkonfermat. Tirrimanda l-atti quddiem it-Tribunal sabiex hemmhekk tkompli tigi trattata u definita l-vertenza pendenti bejn il-partijiet.

L-ispejjez ta' dana l-appell għandhom jigu sopportati mill-Kummissarju appellanti".

Hu fatt li fis-sistema legali lokali l-qrati m'humiex marbuta bil-kuncett ta' *stare decisis*. Pero' min-naha l-ohra l-appellant ma gab l-ebda argument gdid li jista' jwassal lil din il-qorti sabiex tiskarta r-ragunament li din il-qorti diga' għamlet

² "The Court reiterated that the only permissible restrictions on access to all evidence in the prosecuting authorities' possession had to be justified by the protection of vital national interests or the preservation of the fundamental rights of others." <http://hudoc.echr.coe.int>.

fil-kazijiet fuq imsemmija. L-unika rizerva li għandha din il-qorti hi fir-rigward ta' dik il-parti tad-decizjoni fejn ingħad li l-file tad-Dipartiment hu proprjeta tat-*taxpayer*. Madankollu, irrispettivament proprjeta ta' min hu l-file tad-Dipartiment, jibqa' validu dak li jingħad fl-imsemmija decizjonijiet. Hu evidenti li l-qorti tat-priorita' għad-dritt fundamentali ta' *equality of arms* protett bl-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea, u din il-qorti taqbel perfettament ma' din il-posizzjoni.

Jissemma wkoll kif l-appellant sera l-aggravju tieghu fuq l-Artikolu 637(3) tal-Kap. 12. Pero' m'ghamilx riferenza għal xi provvediment fl-Att dwar il-Gustizzja Amministrattiva (Kap. 490) li jagħmel dak il-provvediment applikabbli ghall-procedura quddiem it-Tribunal ta' Revizjoni Amministrattiva. Fil-fatt m'hemmx.

Għaldaqstant tichad l-appell tal-appellant bl-ispejjeż kontra tieghu. Tordna li l-atti jintbagħatu minnufih lura quddiem it-Tribunal ta' Revizjoni Amministrattiva sabiex jissokta bis-smiegh tal-appell ta' Mario Muscat.

Anthony Ellul.